

ר"ה שחל להיות בשבת

תלמוד בבלי מסכת ראש השנה דף כט עמוד ב

/משנה/. יום טוב של ראש השנה שחל להיות בשבת, במקדש היו תוקעין, אבל לא במדינה.

תלמוד בבלי מסכת ראש השנה דף כט עמוד ב

גמרא. מנא הני מילי? אמר רבי לוי בר לחמא אמר רבי חמא בר חנינא: כתוב אחד אומר שבתון זכרון תרועה, וכתוב אחד אומר יום תרועה יהיה לכם. לא קשיא; כאן - ביום טוב שחל להיות בשבת, כאן - ביום טוב שחל להיות בחול. אמר רבא: אי מדאורייתא היא - במקדש היכן תוקעין? ועוד: הא לאו מלאכה היא דאצטריך קרא למעוטי, דתנא דבי שמואל: כל מלאכת עבדה לא תעשו - יצתה תקיעת שופר ורדיית הפת, שהיא חכמה ואינה מלאכה. אלא אמר רבא: מדאורייתא מישרא שרי, ורבנן הוא דגזור ביה, כדרבה. דאמר רבה: הכל חייבין בתקיעת שופר, ואין הכל בקיאין בתקיעת שופר, גזירה שמא יטלנו בידו וילך אצל הבקי ללמוד, ויעבירונו ארבע אמות ברשות הרבים. והיינו טעמא דלולב, והיינו טעמא דמגילה.

תלמוד ירושלמי מסכת ראש השנה פרק ד הלכה א

גמ' ר' אבא בר פפא א"ר יוחנן ורשב"ל הוון יתיבון מקשיי אמרין תניין י"ט של ר"ה שחל להיות בשבת במקדש היו תוקעין אבל לא במדינה אין דבר תורה הוא אף בגבולין ידחה אין לית הוא דבר תורה אף במקדש לא ידחה עבד כהנא אמרין הא גברא רבה דנישאל ליה. אתון שאלון ליה אמר לון כתוב אחד אומר [במדבר כט א] יום תרועה וכתוב אחד אומר [ויקרא כג כד] זכרון תרועה הא כיצד בשעה שהוא חל בחול יום תרועה בשעה שהוא חל בשבת זכרון תרועה מזכירין אבל לא תוקעין.

נתיבות שלום ח' ב עמ' קלב

מאמר מרן בעל בית אברהם זי"ע במשנה (ר"ה כט): יום טוב של ראש השנה שחל להיות בשבת במקדש היו תוקעין אבל לא במדינה, דבכל המצוות יש חלק המחשבה והדיבור ויש חלק המעשה בפועל. החלק השייך למוח נקרא מקדש, וחלק המעשה ע"י האברים נקרא מדינה, וזו הכוונה י"ט של ר"ה שחל להיות בשבת במקדש היו תוקעין אבל לא במדינה, שאם אמנם בחלק המעשה בפועל לא היו תוקעין

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף כא עמוד א

ואמר רב יהודה אמר שמואל: היה עומד בתפלה ונזכר שהתפלל - פוסק, ואפילו באמצע ברכה. - איני? והאמר רב נחמן: כי הוינן בי רבה בר אבוה, בען מיניה, הני בני בי רב דטעו ומדכרי דחול בשבת, מהו שייגמרו? ואמר לן: גומרין כל אותה ברכה! - הכי השתא! התם - גברא בר חיובא הוא, ורבנן הוא דלא אטרחוהו משום כבוד שבת, אבל הכא - הא צלי ליה.

תלמוד ירושלמי מסכת שבת פרק טו הלכה ג

תני אסור לתבוע צרכיו בשבת. ר' זעירא שאל רבי חייא בר בא מהו מימר רעינו פרנסינו. א"ל טופוס ברכות כך הן.

קרבן העדה מסכת שבת פרק טו הלכה ג

אסור לתבוע צרכיו בשבת. לפי שמכלל עונג שבת הוא שיחשוב האדם כאילו כל מלאכתו עשוי והשואל צרכיו הוא מראה בהיפך וגם מביא דאגה בלבו:

רענו פרנסנו. בבהמ"ז בברכת הארץ מי הוי כשואל צרכיו:

בשופר בש"ק, אבל כל מה שנוגע לחלק המקדש, כל הכוונות והענינים הפנימיים של תקיעת שופר נוהג ושייך גם בש"ק. והיינו שלא בטלה תקיעת שופר בשבת, אלא שכאשר חל ר"ה בשבת מתקיים ענין תקיעת שופר במדרגה עלאית יותר מבימות החול. ומרומז בראשי תיבות תקעו ב'חדש שופר ב'כסה ליום חגנו, שהוא בשבת, כי אמנם אף בש"ק יש ענין דתקעו בחדש שופר.

א"ל טופס ברכות. נוסח הברכה כך הוא ואין לשנות מחול לשבת שלא יתבלבל בברכתו:

ר' שכטר בס' אמרי ברוך ר"ה עמ' קנז

| וע"פ הנ"ל ביאר מו"ר הרה"ג ר"צ שכטר שליט"א, שהבבלי והירושלמי בנוגע להא דאין תוקעים בשופר בר"ה שחל להיות בשבת אזלי לשיטתם. שהרי תקיעת שופר היא בחינה של תפילה בדמעות כמו תחינות ובקשות, כדעויין בגמ' ר"ה (לד.), דקול שופר של שברים הוא גנוחי גנח, וקול שופר של תרועה הוא ילולי יליל, היינו דקולות השופר הם סוגים שונים של בכיה, ואיתא בגמ' ר"ה (טז.), אמרו לפני בר"ה מלכויות זכרונות ושופרות, מלכויות כדי שתמליכוני עליכם, זכרונות כדי שיעלה זכרוניכם לפני לטובה, ובמה בשופר. הרי שהשופר מעלה את בקשותינו לפני כסא הכבוד.

ע"פ הנחה זו ביאר מו"ר שליט"א, שהירושלמי אזיל לשיטתו שיש איסור לומר בקשות בשבת, וממילא יש איסור מדאורייתא לתקוע בשופר בשבת. אולם, שיטת הבבלי היא הלא, שאין איסור של אמירת בקשות בשבת, אלא שלא אטרחהו רבנן לומר תחינות, וממילא סבירא ליה דהא דאין תוקעים בשופר בשבת אינו משום איסור בקשת צרכיו אלא מטעם אחר, והיינו גזירה דרבה.

תלמוד בבלי מסכת ראש השנה דף טז עמוד ב

ואמר רבי יצחק: כל שנה שאין תוקעין לה בתחלתה - מריעין לה בסופה. מאי טעמא - דלא איערבב שטן.

חידושי הריטב"א מסכת ראש השנה דף טז עמוד ב

ואמר ר' יצחק כל שנה שאין תוקעין [לה בתחלתה מריעין לה בסופה]. פירוש על ידי הצרות שבאות ומתענין ומתריעין בשופרות, מ"ט דלא אי ערבב שטן.

תוספות מסכת ראש השנה דף טז עמוד ב

שאין תוקעין בתחלתה - מפרש בהלכות גדולות לאו דמיקלע בשבתא אלא דאיתייליד אונסא.

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ו עמוד א

שנאמר: אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וגו'. מאי ולחושבי שמו? אמר רב אשי: חשב אדם לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה - מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה.

משך חכמה ויקרא פרשת אמור פרק כג פסוק כד

(כד) יהיה לכם שבתון זכרון תרועה. הנה בראש השנה (טז, ב) אמרו: כל שנה שאין תוקעין בתחילתה, מריעין לה בסופה (מאי טעמא? דלא עירבב שטן). פירש הבה"ג (מובא בתוספות שם ד"ה שאין) לאו דמיקלע בשבתא, אלא דאיתייליד אונסא. הכוונה, כי אין התקיעה מצות עשה כמו כל המצוות, אשר בהיעדרה יענש על בלי קיומו אותה, וכי אניס - רחמנא פטריה. רק הוא כמו רפאות תעלה ולזכרון אתי, וכמו מכפר ביום הכיפורים, וכמו שאמרו: כיון דלזכרון אתי כמאן דאתי בפנים דמי. ונמצא, החולה אם באונס לא יקח מזור ורפואה, האם יתרפא?! כן כשנעדר הזכרון שופר, שמכנסת זכרונות ישראל לאביהם שבשמים, תו החולי בלא מזור ורפואה, וקטרוג השטן במקומו. [ועיין בחושן משפט סימן כא בש"ך בזה דאונסא כמאן דעביד, דאם נתחייב על מנת שיעשה פלוני ולא עשה באונס גם כן אינו חייב].

תלמוד בבלי מסכת ראש השנה דף טז עמוד א

אמר רבי אבהו: למה תוקעין בשופר של איל? - אמר הקדוש ברוך הוא: תקעו לפני בשופר של איל, כדי שאזכור לכם עקידת יצחק בן אברהם, ומעלה אני עליכם כאילו עקדתם עצמכם לפני.

משך חכמה ויקרא פרשת אמור פרק כג פסוק כד

אולם בשבת, דאחד המיוחד ממצות שופר הוא לתקוע בשופר של איל, להזכיר זכות העקידה שופר של איל, כמו שאמרו פרק קמא דראש השנה (טז, א), והתקיעה מכניס זכות ישראל מה שנחלו מיצחק, למסור עצמם לחרפה ולמכה ולביזה עבור שם השם יתברך כי נקרא עליהם - זהו זכות עקידה, שבניו עוקדים כל תאותיהם והרגשותיהם ושאלות החיים על מוקד אהבת ה' ותורתו.

והנה, ידוע כי בני ישראל והשי"ת המה כשני אוהבים נאמנים, אשר כל אחד חושש על כבוד רעהו, וזהו (ברכות ו, א): תפילין דמארי עלמא מה כתיב בהו? "ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ". והשי"ת אמר (במדבר לא, ב): "נקום נקמת בני ישראל מאת המדינים", ומשה אמר (שם פסוק ג) "לתת נקמת ה'", וכיוצא בזה הרבה. לכן אחרי שידוע לנו גודל התועלויות ממצות שופר, אשר אם יבוטל - אף באונס - הסכנה גדולה, ובכל זאת אמרו ישראל פן יבולע חלילה למצות שבת אשר מעיד על קדושת שמו יתברך, כי חידש עולמו מן האין הגמור, יהיה מה! יעבור עלינו מה, ויתקדש שמו יתברך! יקטרג השטן ולא יכנס זכרונינו לאבינו שבשמים לטובה, אך לא יבולע לשבת המעיד על קדושת שמו יתברך, פן יעבירו ד' אמות ברשות הרבים ויתחלל שמו חלילה. כי לישראל מעט היחס מהשבת, כמו שביארתי במקום אחר: "מתנה טובה יש לי בבית גנזי", כי השבת מתיחס אל יחס העולם בכללה להשי"ת, לא על יציאת מצרים כהמועדים בעצם, בעילה רחוקה אכמ"ל. ויתגדל ויתקדש שמו רבא! ועוקדים כולם עבור קידוש שמו יתברך. וכיון שכן, הרי זה גופיה מה שאין אנו תוקעים בראש השנה שחל בשבת, זה גופא עקידה רוחנית מופלגת ומועיל לרצות אותנו, כמו שמרצה זכרון שופר:

באר החיים ר"ה עמ' קלה

בין כך ובין כך תלוי הכל בעבודת הלב, וכפי שמסופר, ששנה אחת כשחל ראש השנה להיות בשבת עלה הרה"ק בעל הישמח ישראל מאלכסנדר זי"ע לדרוש כדרכו לפני התקיעות, העיר לו אחד ממקורביו ברמיזה ששבת היום ואין תוקעים בשופר, כי סבר אולי שכח וטעה שהולכים לתקוע בשופר וברצונו לדרוש דברי מוסר וכיבושים לפני התקיעות כמנהג ישראל, נענה הרה"ק מאלכסנדר והשיב "יודע אני ששבת היום, אך גם בשב"ק צריך להכשיר את עצמו להיות מוכן ומזומן לתקיעות, ורק אז להימנע מלתקוע מחמת גזירת חז"ל 'שמא יעבירונו', אבל כשאין האדם מוכן לתקוע לא שייך אצלו כלל הגזירה...", וסיים ואמר, דבכהאי גוונא שנמנע מלתקוע כדי לשמוע בקול חכמים הרי שבפעולה זו גופא מעורר זכרון טוב לבני ישראל לפני ה', ונחשב להם כאילו תקעו להכרית כל המקטרגים והמשטינים.

בראשית רבה (וילנא) פרשת בראשית פרשה יא סימן ח

ד"א למה ברכו, ר' ברכיה ורבי דוסתאי ורבי שמואל בר נחמן, רבי דוסתאי אומרים שאין לו בן זוג, חד בשבתא, תרי, תלתא, ארבעתא, חמשא, ערובתא, שבתא לית לה בן זוג, ר' שמואל בר נחמן אמר

שאינו נדחה, י"ט נדחה, יוה"כ נדחה, שבת אינה נדחית, תני ר"ש בן יוחאי אמרה שבת לפני הקדוש ברוך הוא רבש"ע לכולן יש בן זוג, ולי אין בן זוג, א"ל הקדוש ברוך הוא כנסת ישראל היא בן זוגך, וכיון שעמדו ישראל לפני הר סיני אמר להם הקדוש ברוך הוא זכרו הדבר שאמרתי לשבת כנסת ישראל היא בן זוגך היינו דבור (שמות כ) זכור את יום השבת לקדשו.

מנחת עני של ר' יעקב עטלינגר פרשת האזינו

הכל כשחל נשנת איך ימנע לנו זכות להגדיקנו ציוס הדיו
 חכן לזה בזה השנת שהיא בזה זוגה לישראל למה דאמרו רז"ל
 צנ"ר (פ' י"ח) להיות סניגור בעדינו לפני מוח' והשנת
 יונחת ונחה לפני בס"ח כבודו כדכתיב ציני וצין בני ישראל
 אזה היא לעולם וצ"ח שישראל משמרים השנת כראוי הקב"ה
 מוחל עונותיהם. ח"ל כל זה דוקא כל זמן שישראל מקיימין
 את השנת ח"ל כשאין ושמרים את בזה זוגם כראוי ואדרבה
 מחללין את כבודו ברבים (נפרהסיה) איך העשה השנת
 סניגור להגדיק משפטינו הלא העשה קטיגור: ועל כן
 כשר"ל אסרו לחקוע נשנת הוי כדי להרחיק מחילול שנת
 משום גזירה שח"ל יעבירו ד' אמות צרה"ר ח"ל מי שמחלל
 כל השנה את השנת בטלטול הלא אז לא לבד שלא נעשה
 סניגור לפנינו אלא אחרי שלא אירענו שטן טוב נריכים
 לדאוג לרברי רבינו ח"ל כל שנה שאין מוקעין בהחלטה מריעין
 לה נסופה.

ולכן נפרט נשים כאלו שר"ה חל נשנת נחמין נחשונה
 צלי הפסק כי המופלח מחמיו צל גרע וצחוסה מחמו
 צל נשאל ומי יודע אחרית השנה ח"ל טוב ואם רע הוא

דרשות ארץ צבי ח' בשם חת"ס

ועתה נשוב ללשונו: ב"ה שנתן תורה לעמו ישראל, ואקדים.
 דהנה ברה"ט ט"ז: כל שנה שאין תוקעין בה בתחילתה
 מריעין לה בסופה, וכתבו התוס' בשם בה"ג: והני מילי
 דאתיליד אונסא, אבל אי איקלע בשבתא לא, וביאר החת"ס
 סופר בתשובה וביאר דהנה תקיעת שופר הוא להוכיח עקידת

יצחק ולכאוי קשה למה לא נקרא עקידת אברהם, דעיקר
 הצווי ה' לאברהם ותי' דעיקר הרבותא עקידת יצחק, מחמת
 שאע"ה ידע היטב סוד הקרבנות והבין מאד שאין זה שייך
 כלל באדם, ומ"מ לא שאל שום שאלות רק כשנצטו' להקריב
 את בנו ה' מוכן לעשות רצון השי"ת אף שהי' נגד שכלו
 ודעתו והבנתו, אבל לולא זאת לא הי' רבותא כלל לאדם גדול
 בענקים כ"א לעקוד את בנו לעשות את רצון קונו ית', אך
 עיקר הרבותא מחמת שהי' נגד הכנת שכלו, ויותר רבותא
 הי' אצל יצחק, כי יצחק ידע ג"כ אשר לפי סוד הקרבן ל"ש
 ענין זה באדם, והוא לא שמע מפי הקב"ה רק מא"א ע"ה, והי'
 לו לשאול איך אפשר זה שיצו השי"ת דבר כזה שהוא נגד
 השכל ונגד סוד הקרבן, מ"מ לא עיכב כלל, והי' לו אמונת
 חכמים אף שלא שמע מפי הקב"ה, מ"מ הי' מוכן תיכף לעקוד
 עצמו על סמך אמונת חכמים בלי צווי השי"ת אליו כלל, וזה

רבותא גדולה שהי' לאדם אמונת חכמים כ"כ שלא יהי' נפשו
 שוה בעיניו מאומה נגד אמונת חכמים ואף בדבר שהי' נגד
 שכלו ונגד סודות הקרבן, כמו שאמרו (ספרי פ' שופטים):
 אפי' יאמר לך על שמאל שהוא ימין וזה עיקר זכות עקידת
 יצחק.

ע"כ כשחל ר"ה בשבת ואין תוקעין מחמת תקנת חז"ל שחשו
 גזירה שמא יעבירו ד"א ברה"ר, דלכאוי יפלא מאד
 והוא נגד השכל, אשר כל ישראל שבכל העולם יבטלו מ"ע
 בעבור חשש רחוק אולי יטעה אחד ויעביר ד"א ברה"ר, בשביל
 חשש ספק של אחד מישראל יבטלו אלפים ורבבות מישראל
 מ"ע, בודאי הוא דבר אשר לכאוי רחוק מן הדעת וכשישראל
 אין משגיחין ע"ז ומבטלים דעתם לחכמי הגמ' שלא לתקוע,
 יש בזה גם כן כח גדול של אמונת חכמים, ע"כ שלילת
 התקיעה בשבת מעורר ג"כ זכות עקידת יצחק ממש כמו אילו
 היו תוקעין, ע"כ באיקלע בשבתא לא חשיב כלל שנה שאין
 תוקעין בתחילתה עכ"ד ודפח"ה.

תלמוד בבלי מסכת עירובין דף כא עמוד ב

תנו רבנן: מעשה ברבי עקיבא שהיה חבוש בבית האסורין, והיה רבי יהושע הגרסי משרתו. בכל יום ויום היו מכניסין לו מים במדה. יום אחד מצאו שומר בית האסורין, אמר לו היום מימך מרובין, שמא לחתור בית האסורין אתה צריך! שפך חציין, ונתן לו חציין. כשבא אצל רבי עקיבא, אמר לו יהושע, אי אתה יודע שזקן אני וחיי תלויין בחייך? סח לו כל אותו המאורע אמר לו: תן לי מים שאטול ידי. אמר לו: לשתות אין מגיעין ליטול ידיך מגיעין? אמר לו: מה אעשה שחייבים עליהן מיתה, מוטב אמות מיתת עצמי ולא אעבור על דעת חברי. אמרו: לא טעם כלום עד שהביא לו מים ונטל ידיו. כששמעו חכמים בדבר, אמרו: מה בזקנותו כך - בילדותו על אחת כמה וכמה. ומה בבית האסורין כך - שלא בבית האסורין על אחת כמה וכמה.

שו"ת חת"ס הקדמה לחלק י"ד

בירור ענין זה נדע לנו ממשל שהיה [בראשית י"ח]: **כי ידעתי** למען אשר ילוס את צדו ואת צדו אחריו ושמו דרך ש' וגו' [ידעתי על שלימד דעם את טעם וקירבם לעצמותו, וסיל שמעיה לו יוסר עכל מעטם הטוב חכות סמט אשר לו לעלמו, כי באמת גם לפכו סיס סיו יחיד קנולס אשר ידעו את ש' ודעת דרכו יחסלו ונחסכו יסנו סמיד, מי לנו גדול ממך אשר מעולם ששוקטו ודביקו צס', כהפרכס ססזילס סברת ארבע סיקודות, סדל מהיות אדם וכתעלה לסיות כחמד מלכז מרוס נמוס סעומדים את ש' סמך לסרתו: [ואינו כי לקס אותו אלסיס] **ונל עלינו באזכרס אע"ס סכזוכך** עסכריותו כל כך — אך לא מל פסיות וסכרון נפשו לא סביע אל סמעלס סזו, לא, כי אס אלע"ס ס' עושס כחשר עשס סוכך לסכזודד עלמו וסכזרס בני אדם סמעלס גם סול לסיות עמלאכי אל, ואשר לא עקס כן, סול כי סכזוכן כסכעמו כי לא צללס ספן ס' סיעלילס סולס את נפשו לזד, וסל אכזי דורו יסאיר אחריו סכזות חכסיס סעולס וסכעיס ס', כסקסר אשר קסס לדורו על סוכך דורו סעזול, סכסיון סוס ליות אותו כי עוז ללסס למעס כסעלמס נפשו, למען רזות כזוד ס' למעס את מורדיו ולסכזות עכדיו יודעיו, כי עק יסן וסס יוס"ק סולס אס יוס"ק מללך אסד על אלפי רכזות מלאכי מעלס, סלל ס' כזרל ועמלי"ל כסס וכססס מדסיס לנכריס, וסל כס יעשו יחיד קנולס ככל דור ודור, ימלל אסד מני אלף קדס לס' וכוז סעולס וקולקל, סלרן ססס מרעס יוסיס וספן סכזי"ס ססלרס מעל. ודכר זס סחסי"ז לורת סולס נסמס סדי אשר כקכזו. . . .

(8102)

נחזור לענינינו אשר ססי"ס סוכסס אני עאלכרס את אשר אני עושס וגוער כי ידעתי למען אשר ילוס את צדו ואת צדו אחריו ושמו דרך ש' למען סביא על אזכרס את אשר דיכר עליו לכאורס יס לרקק כלשון סקכל למען סביא על אזכרס וגו' אשר לפי סעטך סוקכל לנען סזי א נאכך אל סעוק וסעכו דרך ס' וס' ס זס כרלס ס' כעכזרס סססוס ע"ע לקבל פרס, ועס סלנו לריכיס למעוד עליו עזר, סול כי לא כמלל כסוס כזי"ל ססכזוכס ס' סכזוכן ס' ססלס אס כר"ו לסלליל עליו סכזוכס מלל ככרון מעסיו עס סעמלל כאלע"ס ססכזוכן ס' למעוד ס' ס' כס

באר החיים עמ' קלה-ו בשם ר' לוי יצחק

א כי הוא צדקס וסכזוכס סזו למס? לכן כלע"ד כודל אי סיס אלע"ס כודכרס סכזוכלס ס' סכזוכלס סליו דכר ועססו אשר יעסס כזועס לו כעיר סלוי לא יונע עונו סכזוכס ככו סכזוכלס ליסעיס ירעיס ויחוקלל כעסוקס כזיס ירעיס כזי"ל לגויס נססך גם כזס סליו כוגע לזועס סיסרליל כלל — אך אלע"ס כזועס לא סביע אל מרכנס כזוכס כזו, כי לא סיס לו סכזי לסכזודד עלמו כעסכזכו ולקכך נפשו כזי"רנס כזוכס כזו לפי ססי"ס עוטרד סודי כזי"ר ססלומי"ס וסיס דעמו עוטרז כין סכזי"ס לסכזי"ס ססס ככפי סכזי"ס, ואלו סיו סלומי"ס סללו כזועלס סכזוכס לא סיס לייעודו אוחס מיעס ססכזודד ססכזוכס אך סס כזלילס לייעודס סיו כזי"רנס ססוסה עד ססיס לר"ך לסכזי"ס ללע ללע ונכסילס לייעודס סכזי"ס לעכוד את ס' ע"ע לקבל פרס, ועל ססכזוכס נפשו סודי לססעק עס קלרי דעס כאלו לא נכשר לו סכזי לסכזודד וססכזוכו לכזוכס כזו, אך ס' סעוז סיודע מלסוי לז ונפס, ידע את אזכרס, אשר סלל זס עכדי אזכרס, אס גם כי לא סביע אל מרכנס כזוכס כזו מ"ע לא יסכן לכסות עמו דכר, כי אין סכזוכן כזלילס נפשו וכל ייעוע סכזוכו אל סכזוכס סול רכ נ"י ססול עכדי עלמו לכזרי ולעכני מללך נפשו וכזל ונחל מונס מעלס סכזוכס אס כן לא יסכן מללך כזס יסס"ד על ידי עכזוכו כזלכזכו סודי, חסו סולר סקכל אור ססס יסכך, סעכסס אני עאלכרס, סיסכן סלככס עאלכרס את אשר אזי עושס, סלל ידעתי כי כל ייעוע סכזכו לכזוכס סול למען אשר ילוס את צדו ואת צדו אחריו ושמו דרך ס' וסס עוד ססוסי סעכך סעזדיס על מנח לקבל פרס למען סביא ס' על אזכרס את אשר דיכר עליו, כ"כ עסמיל עלמו סוכך ועקוס כזוכס אל עקוס כעוך ללמוד עס קלרי דעס כאלו וכל זס סול עוקס לכזוד קמי לסכזוכס עכדי וסיודעי — אי לזלח סכזוכו מלסי סלל עככל ייעוע סכזכו לכזוכס אגלס לו כל לפון ולא יסכר עמו דכר: ודבר זס סול עוקר סעכל לסעלס, אס אשר יאכר עכד סעכרי סעקס נפסי כס' וספן אי לססכרז סליו וסך סעכס זלח למעס כזי"רדי וועסכלות סליוות נפסי כדי לסעלילס נפס סכזי? ססכזוכס סליו דכרי סז"ל: סכזס למדסי מרכזוי ויוסכ מסיכזי ווסלומי"ס יוסר מכולס — סיסלל עס' דכר לעללות לך סליוות נעטך עס סססכרת לכזוד קמו — אסס עשס את אשר לוחך לעסות ללמוד דעס אס סעס, וס' יעסס את סלו עשס ללוכו כללונך וסול יעסס לזוכ כרלנו: לעללות נעטך מיידיעס סעליוות ויספיק לך זמן סעוע לססיב ססנוס רזות וסכזוכס עזר יוסר עכדי יכולס סכלך, ועל זס וכיולל כזס אצרו חז"ל אע"י סעכעלס סכזוכס מן סכזי"ס מן ססכמיס לא נעלס, כוונסס כי קוד ס' לירליו לגלות לסס מלסוי ססוי סוכרו כרלנוס וסעלס וססוקסס סליס, אל ס' ויאר לנו דכריס כזוכסס ורעיס אף עס' סלל יביע סליו לפי קולך סכליו —

הספרים בשנה זו, והלא שבת אסורה במלאכת כתיבה, אמנם הותרה שבת משום פיקוח נפש, ולכן אי אפשר שלא להוציא כאור דינים של ישראל ביום הזה, דהא אין בזה משום פיקוח, ומשום הכי בעל כרחך יכתבו ויחתמו בני ישראל לשנה טובה ומתוקה.

ובשם הרה"ק רבי לוי יצחק מבאר דיטשוב זי"ע אומרים, ששנה אחת כאשר חל ר"ה להיות בשבת נשא עיניו למרום ואמר, הנה שנינו (ר"ה כט): "יום טוב של ראש השנה שחל להיות בשבת", ונרמז כאן, שכאשר חל ר"ה בשבת הרי זה "יום טוב", כי הקב"ה מקיים כל התורה כולה, וא"כ איך יכתוב את

5